

De monumentale Maartenskerk neemt een centrale plek in in het dorp Doorn. De protestantse gemeente kan de kosten voor het onderhoud van de kerk echter niet meer opbrengen. Een nieuwe stichting schiet te hulp.

■ Janita van Hoeven-ten Voorde

Een rand van tufsteen werd vervangen.

Vier predikantenborden.

Het interieur werd in 2011 opgeknapt.

De Maartenskerk staat op een centrale plek in Doorn. De kerk is de oudste van de provincie Utrecht. beeld RD, Anton Dommerholt

„Maartenskerk wil er zijn voor heel Doorn”

De gure januariwind heeft vrij spel op het plein om de Maartenskerk. Herfstbladeren dwarrelen door de lucht en vinden een plekje in de luwte van de kerkmuren. Bij de hoofdingang is een graafmachinist bezig om een geul om de kerk bladvrij te maken en dicht te gooien met zand.

De geul werd twee maanden geleden gegraven om de tufstenen onderrand van de kerk te restaureren, vertelt Jaap Lagendijk, voorzitter van de stichting Vrienden van de Maartenskerk. In de grond is een buis aangelegd om het regenwater in de toekomst goed af te kunnen voeren.

Het hele project kostte de protestantse gemeente zo'n 50.000 euro. En dat is nog niet alles. Over een paar jaar moet de bekleding van de dakgoten worden vervangen. Kosten: 80.000 euro. Daarna zijn het buitenschilderwerk, de vervanging van dakpannen en de restauratie van het hangen sluitwerk aan de beurt.

De gemeente krijgt een subsidie van de overheid voor het onderhoud van de kerk, maar die is ontoereikend. Om het benodigde geld bij elkaar te krijgen, besloot Lagendijk, samen met een aantal Doornse, een stichting in het leven te roepen: stichting

Vrienden van de Maartenskerk.

Met de organisatie van culturele activiteiten, zoals concerten, lezingen en exposities, willen de oprichters geld in het laatje brengen. „Wij willen de kerk graag in goede staat aan de toekomstige generatie overdragen. Het zou jammer zijn als het gebouw verpaupert.”

Onafhankelijk

Tegelijkertijd moet het gebouw meer dan voorheen een brede functie in het culturele dorpsleven krijgen, zegt Lagendijk. „De kerk wordt nu al regelmatig verhuurd voor bruiloften, koorrepetities en lezingen. Die verhuuractiviteiten willen we in de toekomst uitbreiden. De kerk staat niet alleen open voor de gemeente, maar voor de hele Doornse gemeenschap.”

Om brede steun te verwerven is gekozen voor een onafhankelijke stichting. Van de zeven bestuursleden hebben er twee een binding met de protestantse gemeente, onder wie Lagendijk. „Hiermee willen we voorkomen dat mensen denken dat hun geld bij de kerkelijke gemeente terecht komt. De stichting richt zich puur op het behoud van het gebouw.”

In het comité van aanbeveling zitten onder anderen burgemeester Naafs van

Doorn en muzikwetenschapper Aleid van Beuningen. In november vond de officiële start van de stichting plaats met een concert waarbij enkele jonge musici optraden.

Lagendijk hoopt inwoners warm te krijgen om Vriend van de Maartenskerk te worden en jaarlijks 50 euro te doneren. „Vrienden zullen als eerste worden uitgenodigd voor activiteiten, zoals orgelconcerten of rondleidingen door de kerk. Maar de meeste mensen doen het niet voor de voordeeltjes. Ze doen het omdat ze het gebouw graag in stand willen houden.” Zeventig personen hebben zich tot nu toe aangemeld als vriend.

De vrienden hebben er hun eerste actie al op zitten. Samen met Bartiméus, een instelling voor mensen met een visuele beperking, verkochten ze kaarsen ten bate van de kerkrenovatie. Cliënten van de Doornse instelling maakten de kaarsen in de vorm van de toren van de Maartenskerk. Ruim 250 stuks à 14,95 euro gingen er tot nu toe over de toonbank.

De stichting hoopt jaarlijks 20.000 euro op te halen. „Met dat bedrag moeten we het onderhoud voor de komende jaren kunnen waarborgen. De Maartenskerk is beeldbepalend voor Doorn. Die mag niet verloren gaan.”

Jaap Lagendijk.

Monument uit de 12e eeuw

De Maartenskerk is de oudste kerk van de provincie Utrecht. Op de plaats van de huidige kerk stond in 885 al een houten kerkje of kapel. De kerk werd in 1180 gesticht door de Domproosdij van Utrecht en gebouwd in de romaanse stijl. De toren stamt uit 1250. De kerk heeft een tweeklaviers orgel, dat in 1873 is gemaakt door C. G. F. Witte. De laatste grote restauratie dateert van 2011. Toen is het interieur van de kerk grondig aangepakt en werd een stiltekapel toegevoegd. In de Maartenskerk komt elke zondag de protestantse gemeente bijeen. De gemeente telt zo'n 1000 leden en heeft twee predikanten: ds. Teun Kruijswijk Jansen en ds. Sophie Hofstee. De kerk wordt ook geregeld gebruikt voor culturele activiteiten.